

Augustus nieuwsbrief

Beste leensters/leners en andere belangstellenden,

Augustus biedt ook dit jaar een aantal jaarlijks terugkerende activiteiten, programma's en evenementen.

- Op zondag 4 augustus vindt in Deventer de 31e editie plaats van de **Deventer Boekenmarkt**. In totaal zijn meer dan 850 kramen gevuld met vele duizenden boeken: ruim 6 kilometer markt met deelname van gerenommeerde boekhandelaren en antiquariaten uit heel Nederland. De markt begint om 9.30 uur, maar al om 7.00 uur zijn er de eerste bezoekers. Door het grote aantal kramen is de Deventer Boekenmarkt uitgegroeid tot de grootste van Europa. De markt kenmerkt zich echter niet alleen door kwantiteit, maar ook door kwaliteit. Het aanbod varieert van kinderboeken tot poëzie, van literatuur tot strips, van kunst tot topografie.

- De avond voorafgaand aan de Boekenmarkt, op 3 augustus, vindt poëziefestival **Het Tuinfeest** plaats. Ieder jaar is de oude binnenstad van Deventer het podium voor meer dan 30 dichters. Zij dragen voor uit eigen werk in het intieme decor van middeleeuwse kloostertuinen. Toonaangevende Nederlandse en Vlaamse dichters lezen hun gedichten en het publiek leert debutanten kennen. Naast poëzie is er ook een mooi muzikaal programma. Ook kunnen nieuwe presentatievormen van poëzie ontdekt worden. Deelnemende dichters zijn o.a. *Ellen Deckwitz, Radna Fabius, Moya de Feyter, Maxime García Diaz, Elma van Haren, Judith Herzberg, Delphine Lecompte, Neeltje Maria Min, Ester Naomi Perquin, Marieke Lucas Rijneveld, en Runa Svetlikova*.

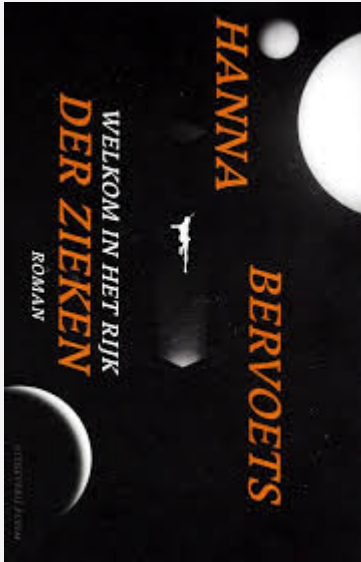

* Een apart programmaonderdeel is 'Het Deventer verhaal'. Dit jaar is dat in het kader van het thema '**Heldinnen in de dichtkunst**'. In een vijftal optredens presenteren vrouwelijke dichters en letterkundigen poëtische heldinnen uit heden en verleden die voor hen een bron van inspiratie zijn. Naast het werk van hun heldinnen dragen ze voor uit eigen werk en worden liederen ten gehore gebracht. De optredens worden verzorgd door *Esther Jansma, Ellen Deckwitz, Maxime García Diaz, Olga van Marion en Johanneke ter Stege*.

Meer info: <http://www.deventerboekenmarkt.nl> en <https://www.theaterbouwkunde.nl/theater/het-tuinfeest/>

VPRO's *Zomergasten* wordt alweer voor de 32e keer uitgezonden met favoriete televisieavonden van individuele gasten op 6 zondagavonden.

- Op 4 augustus is schrijfster **Hanna Bervoets** de 2e gast in de reeks. Ze staat bekend als één van de meest veelzijdige en productieve auteurs van haar generatie. Dit voorjaar verscheen haar 7e roman *Welkom in het Rijk der zieken*, een boek over chronisch ziek zijn waarin essayistische beschouwingen samengaan met fantasy-elementen. Eerdere romans van haar zijn o.a. *Ivanov*, *Alles wat er was* en *Fuzzie*; van alledrie staat een recensie op onze website. Hanna Bervoets stelt in haar boeken steeds weer de vraag wie of wat ons denken bepaalt, en wat er gebeurt wanneer vanzelfsprekendheden wegvallen. Soms met een science fiction-achtige vertelling, dan weer in precies realistisch proza. Haar tv-fragmenten zullen draaien om de verhalen die we onszelf en elkaar vertellen om met onszelf en elkaar te kunnen leven, zegt ze in een citaat op de zomergasten-website.

- Op 11 augustus komt journaliste **Nina Jurna**, Latijns-Amerikacorrespondent voor de NRC in Rio de Janeiro. Ze liep het afgelopen jaar mee met de migrantenkaravaan die van het door bendes en drugsgeweld geteisterde Midden-Amerika naar de VS trok. Ze deed verslag te midden van de gevechten rond voedsel- en medicijntransporten naar Venezuela en sprak met Juan Guaidó, de zelfbenoemde interim-president van het land dat in diepe crisis verkeert. Ook analyseerde ze hoe het kon dat in Brazilië de extreemrechtse ex-militair Jair Bolsonaro tot president verkozen werd. Ze hoopt met haar fragmenten “...de kijker mee te voeren naar dit voor mij zo fascinerende en kleurrijke continent. Latijns-Amerika kent grote contrasten van arm en rijk, van extreem geweld en onverbiddelijke hardheid, maar er is ook de gepassioneerde romantiek en de ontroerende warmte van de bevolking.”

- Op 25 augustus komt longarts **Wanda de Kanter** haar verhaal laten zien. Ze is sinds 2013 verbonden aan het Antoni van Leeuwenhoek-ziekenhuis. Naast haar werk als longarts strijdt ze met collega Pauline Dekker tegen de tabaksindustrie en voor een rookvrije jeugd. Die strijd wordt hard gevoerd, want “met brave voorlichting kun je doorgaan tot je een ons weegt.” Ze zou graag zien dat “*mensen zien dat het leven meer is dan hun eigen leven. Dat je werkelijk gaat nadenken: zorgen wij wel goed genoeg voor onze opgroeiende kinderen op dit moment, voor mensen die een minderheid zijn, mensen met dementie, mensen met kanker.*”

Onlangs uitgebrachte titels

- **Het onwaarschijnlijke en droevige lot van Ivan en Ivana** is de nieuwste roman van *Maryse Condé*. De Franse schrijfster, afkomstig uit Guadeloupe, won vorig jaar de alternatieve Nobelprijs voor de literatuur en is bij ons vooral bekend van haar tweeluik-epos *Segou; de aarden wallen* (1984) en *Segou; de verkruimelde aarde* (1985). Ze beschrijft erin de geschiedenis van de ondergang van het Bambara Rijk in het huidige Mali in de negentiende eeuw en koppelt dit aan de tragedie van de individuele mens. Ook in het verhaal over de tweeling Ivan en Ivana laat ze zien dat kolonisatie (mede?) verantwoordelijk is voor de deplorabele staat waarin de wereld, ook in de 21e eeuw, zich bevindt. Het 'onwaarschijnlijke en droevige lot' van de tweeling leidt hen via Ségou in Mali naar Parijs, waar hun wegen zich scheiden. Hun aanvankelijk kleine verschillen leiden tot dramatisch verschillende keuzes in het leven. Ivana kiest er met haar jeugdige altruïsme en enthousiasme voor naar de politieacademie te gaan; Ivan, afgestompt door zijn ervaringen met afwijzing en uitbuiting, kiest het pad van radicalisering en terrorisme. Ze kunnen niet zonder en niet met elkaar leven, en worden daders en slachtoffers bij een golf van gewelddadige aanslagen.

- **Stad van meisjes** van de Amerikaanse *Elizabeth Gilbert* gaat over de 19-jarige Vivian Morris, die in 1940 het eerste jaar van de universiteit niet gehaald heeft. Haar ouders besluiten dat ze bij haar tante in New York moet gaan wonen. Haar tante is de eigenaar van de Lily Playhouse, een roemrucht maar vervallen theater in Manhattan. Vivian voelt zich meteen thuis in de extravagante en onconventionele wereld van acteurs en showgirls. Ze mag achter de schermen werken en de kostuums ontwerpen, maar als ze een schandaal veroorzaakt staat haar wereld op zijn kop. Ze komt in opstand, vecht voor de vrijheid om zichzelf te zijn en om te kiezen voor een liefde die anders is dan anders.

- Bijna 10 jaar na haar 4e roman over de norse privé-detective Jackson Brodie, en na haar romans *Leven na leven*, *Gevallen god* en *Transcriptie* is van *Kate Atkinson* **Wijde lucht** verschenen. Jackson Brodie is onlangs verhuisd naar een rustig dorp aan de Engelse kust. Zijn werkzaamheden (het voor achterdochtige vrouwen verzamelen van bewijs van echtelijke ontrouw) zijn rechttoe rechtaan, de setting is pittoresk. Maar onder het oppervlak sluimert iets duisters. Een toevallige ontmoeting met een wanhopige man op een afbrokkelende klif leidt hem naar Crystal Holroyd, het vrachtwagenimperium van haar man Tommy, en naar een sinister netwerk. En ook terug op het pad van zijn oude vriend Reggie. Oude geheimen en nieuwe leugens doorkruisen elkaar.

- Na de romans *Eileen* en *Mijn jaar van rust en kalmte* over sterke, onsympathieke vrouwen is er nu van de Amerikaanse *Otessa Moshfegh* de verhalenbundel **Heimwee naar een andere wereld** verschenen. Het zijn veertien verhalen over een parade aan kleurrijke personages, die altijd op een of andere manier onhandig zijn. Ze verlangen naar contact met anderen en proberen hun leven te beteren, ieder op hun eigen manier, maar ze worden vaak gehinderd door verkeerde prikkels en existentiële onzekerheden. Eenzaamheid - al dan niet zelfverkozen - onaangepastheid, lelijkheid, wreedheid zijn thema's die hun levens beheersen. De korzelige toon en briljante dialogen zorgen ervoor dat er om alle ellende vooral veel gelachen kan worden. Om *Otessa Moshfegh* wellicht beter te begrijpen een interview uit

Trouw: <https://www.trouw.nl/cultuur-media/otessa-moshfegh-heeft-niets-met-moraliserende-literatuur~b334ac79/>

- Al van iets langer geleden (maart jl.), maar aanbevolen als 'zomerkost', is de debuutroman van de Catalaanse *Marta Orriols*. **Met planten leren praten** gaat over neonatologe Paula, die haar leven piekfijn op orde heeft, maar zich hard geconfronteerd ziet met het feit dat haar partner Mauro door een ongeluk plotseling overlijdt. Verlaten blijft ze achter en gaat naarstig op zoek naar houvast. Die vindt ze, tot haar grote verrassing, in het appartement van Mauro, waar ze met hem heeft samengewoond. Stilaan ontvouwt zich een nieuw pad voor haar, van woede, angst en verlangen elkaar afwisselen. Paula's overlevingsinstinct wordt langzaam maar zeker aangewakkerd, en uiteindelijk leert ze zich te verzoenen met haar onvoorziene omstandigheden.

Non fictie:

- Nog een boek van al wat langer geleden (februari jl), maar het was me toen niet opgevallen: **Dames voor Darwin**, over feminisme en evolutietheorie. Het is van de Vlaamse filosofe *Griet Vandermassen*, die vindt dat feministen niet zo krampachtig moeten doen over gender(on)gelijkheid. Ze stelt dat het bewijs nochtans overweldigend is dat veel psychologische sekseverschillen niet alleen aan onze opvoeding en cultuur liggen. Ze zijn een voorspelbaar gevolg van vele miljoenen jaren evolutie door natuurlijke en seksuele selectie. Houden we daar niet beter rekening mee als we inzicht willen krijgen in de genderkloof op de arbeidsmarkt, de oorzaken van seksueel geweld en het ontstaan van patriarchale maatschappijen? En waarom dringt die kennis zo moeilijk door binnen het feminisme? *Griet Vandermassen* pleit voor een nieuw feminisme. De verwerping van seksisme is immers gebaseerd op morele principes, niet op de stelling dat mannen en vrouwen identiek zijn. Ter illustratie een interview met de schrijfster: <https://www.trouw.nl/nieuws/filosofe-griet-vandermassen-baudet-heeft-een-punt-er-zijn-ambitiesverschillen-tussen-mannen-en-vrouwen~b28d7d60/>

Thrillers:

- **Het feest** is nieuwe roman van journaliste Elizabeth Day, een bestseller in Engeland. "Het is een heerlijk standensatire en een meeslepende thriller ineen.", aldus de NRC. Het verhaal gaat over twee mannen die al 25 jaar bevriend zijn, vanaf Burtonbury School. Ze vormen een vreemde combinatie: Martin is een jongen uit een arbeidersgezin met de verkeerde kleding en het verkeerde accent, en Ben is een populaire, welgestelde aristocraat. Ben is als een broer die Martin nooit had. Martin doet alles voor hem en kent zijn grootste geheim. Bens 40e verjaardagsfeest blijkt een kantelpunt. Te midden van de Britse elite beseft Martin opnieuw dat hij er niet bij hoort en hij voelt dat er onheil in de lucht hangt. Maar Ben zou nooit iets doen wat hun vriendschap op het spel zou zetten. Toch?

Activiteiten en boeken-nieuws in Utrecht en daarbuiten:

- Op 31 augustus organiseert het Literatuurhuis samen met museum Catharijneconvent een lezing door schrijfster **Franca Treur**, die uit eigen ervaring schrijft over het opgroeien in een streng christelijke omgeving. De rol van vrouwen is een belangrijk thema in twee van haar boeken. Haar debutroman *Dorsvloer vol confetti* uit 2009 vertelt het verhaal van de jonge Katelijne die opgroeit in een strenggelovig boerengezin in Zeeland. Uitverkoren zijn is het belangrijkste levensdoel, maar voor Katelijne zijn lezen en verhalen nog veel belangrijker. In *Hoor nu mijn stem* uit 2018 geeft Franca Treur een stem aan vrouwen uit de delen van de samenleving waar een vrouw niet vaak wordt gehoord. De lezing maakt deel uit van de activiteiten in het kader van de tentoonstelling 'Bij ons in de Biblebelt'. Meer

info: <https://www.hetliteratuurhuis.nl/evenement/catharijneconvent-lezing-met-franca-treur/>

Ook bij deze tentoonstelling geeft cultuurhistorica Mirjam de Baar de lezing **Man-vrouwverhouding in de Biblebelt**. In de Reformatie werd een nieuwe leerstelling ingevoerd: het algemeen priesterschap der gelovigen. Voortaan hoefden gewone gelovigen zich niet langer te onderwerpen aan het gezag van de priester als bemiddelaar tussen God en mens. Zij waren nu zelf verantwoordelijk voor hun zielenheil. Dat was een radicale breuk met de rooms-katholieke heilsleer. Maar wat betekende het in de praktijk voor mannelijke én vrouwelijke gelovigen? Bood het vrouwen nieuwe mogelijkheden om een actieve rol in de kerk te gaan vervullen? Leidde het tot andere gezagsverhoudingen tussen de seksen? En is er een directe lijn vanuit de Nadere Reformatie naar de bevindelijk gereformeerden in de Biblebelt te trekken als het gaat om de man-vrouwverhoudingen?

Meer info: <https://www.catharijneconvent.nl/activiteiten/man-vrouwverhoudingen-de-biblebelt/>

- **Het Literatuurmuseum** heeft haar website 'in nieuw jasje gestoken': kleurrijk, overzichtelijk en nog meer plaats voor

inhoudelijke verhalen, artikelen en portretten. Er is een schrijversgalerij met portretten van bejubelde, verguisde of vergeten schrijfsters en schrijvers. Er zijn verhalen over de schrijvenden en/of hun boeken, artikelen van de archiefcuratoren die een persoonlijk licht op een document of voorwerp uit de museumcollectie werpen, wekelijks nieuwe artikelen van hedendaagse schrijvers! Om in rond te dwalen: <https://literatuurmuseum.nl>

En dan is er ook het archief: meer dan 7.000 Nederlandse schrijvers en illustratoren zijn vertegenwoordigd in het archief van de Stichting Nederlands Literatuurmuseum en Literatuurarchief. Met bij elkaar ruim 6 strekkende kilometer documenten en objecten, waaronder circa 1,8 miljoen brieven, 250.000 manuscripten, 65.000 foto's, 2.800 schrijversportretten en 60.000 kinderboekenillustraties, is dit archief hét literaire geheugen van Nederland. De stichting beheert de literaire schatkamer van Nederland en ziet het als haar missie om de kracht van literatuur én de rijkdom van het Nederlands literaire erfgoed zichtbaar te maken.

Bibliotheeknieuws:

- In september gaat de **leesgroep** aan een nieuw seizoen beginnen. We lezen en bespreken op 8 vrijdagmiddagen romans of verhalen van Nederlandse en buitenlandse schrijfsters. Ons plan is om een diverse keuze te maken uit recente en klassiekere titels. De data zijn bekend en het programma in grote lijnen ook,

zie <https://vrouwenbibliotheek.nl/2019/07/13/leesgroep-seizoen-2019-2020/>. Er zijn 2-3 plaatsen vrij, dus als je zin hebt om deel te nemen, ben je van harte welkom. Op 2 augustus hebben we een inhaalmiddag (over *Het hoofdkussenboek* van Sei Shonagon). Belangstellenden zijn van harte uitgenodigd voor kennismaking en/of meer informatie (13.00u), en om aansluitend eventueel mee te doen.

- Omdat augustus voor velen nog vakantie betekent en het meestal nog rustig is, wil ik op 16 augustus een poets- en opruim(mid)dag houden. Deels is dat het afronden van waar we tijdens de voorjaars schoonmaak (nldoet) niet aan toe zijn gekomen. Wie zin heeft om mee te komen doen is meer dan van harte welkom. Meestal hebben we over koelte niet te klagen in de bieb.

Nieuwe boeken in de bibliotheek

Vertakkingen van Albertine Soepboer, *Waar we over praten als we over verkrachting praten* van Sohaila Abdulali, *Zwart licht* van María Gainza, *Dagelijks werk* van Renate Dorrestein, *Welkom in de wereld der zieken* van Hanna Bervoets, *Legde harten* van Juli Zeh, *Stad van meisjes* van Elizabeth Gilbert, *De moeder aller vragen* van Rebecca Solnit, *Gek, slecht en droevig* van Lisa Appignanesi.

Nieuwe recensies van deze maand als link bijgevoegd:

<https://vrouwenbibliotheek.nl/2019/07/05/verlaten-door-jane-harper/>

<https://vrouwenbibliotheek.nl/2019/07/09/de-biecht-van-marianne-philips/>

<https://vrouwenbibliotheek.nl/2019/07/12/de-genadestoel-door-elizabeth-h-winthrop/>

<https://vrouwenbibliotheek.nl/2019/07/16/kamers-antikamers-door-nina-weijers/>

<https://vrouwenbibliotheek.nl/2019/07/19/de-kunst-van-het-verliezen-door-de-kunst-van-het-verliezen-alice-zeniter-alice-zeniter/>

<https://vrouwenbibliotheek.nl/2019/07/22/de-zaak-beukenoot-door-marianne-philips/>

<https://vrouwenbibliotheek.nl/2019/07/25/vrouwen-seks-door-maartje-laterveer/>

De **leenbijdrage voor 2019** is vanwege de btw verhoging vastgesteld op **€ 26,-**. Je kunt hiervoor onbeperkt boeken lenen

en/of vriendin/vriend van de bibliotheek zijn, vanaf juli € 15,-.

Iedereen die boeken leent en/of wil gaan lenen wordt vriendelijk verzocht dit bedrag over te maken op banknummer NL71 INGB 0009 2669 95 ten name van *Stichting Es Scent* ovv naam en '**leenbijdrage 2019**'. Meer overmaken om de vrouwenbibliotheek extra te ondersteunen mag natuurlijk altijd. Eenmalig een boek lenen kan ook. De bijdrage hiervoor is € 1,- per boek, met een startbedrag van € 5,- per kalenderjaar.

Op www.vrouwenbibliotheek.nl is meer informatie over de bibliotheek te vinden, de nieuwsbrief is ook te lezen via onze website. Naast de aangekondigde openingstijden blijft het altijd mogelijk om op afspraak een bezoek te brengen aan de bibliotheek. U bent van harte welkom.

Marjolein Datema

Utrecht, 28 juli 2019

Stichting Es Scent
Gansstraat 161 a
3582 EG Utrecht

vrouwenbibliotheek
vrouwenbibliotheek.nl
bank NL71INGB0009266995

tel 030-2543450
Marjolein Datema
06-48498545